

Naseveručaka Litva za svoj kos zemlje

Berlin, 18. sept. — Litva čaka z oboroženo armado, da v ugodnem trenutku koraka do poljskega mesta Vilne, katerega so jim vzel Poljaki 10. oktobra 1920. Vilna je bil rojstni kraj slavnega poljskega maršala Pilsudskega. Vse do zdaj so bili neprestani prepri med Litvinsko in Poljsko radi tega mesta. Litvinci so ne prestano grozili, da litvinsko-poljska meja ni še za stalno odločena in da tudi ne bo, dokler Litvinci ne dobe Vilne nazaj.

Italija zažiga kadilo sovjetski Rusiji radi sprave z Japonsko, češ, da bo to za svetovni mir

Rim, Italija. — Fašistična Italija je danes potrepljala po hrbtu svojo sovražnico Rusijo, ker se slednja zvezala z njeno tovaršico Nemčijo, in ker se je sporazumela z Japonsko. Italija sicer omenja ruskega vpada v Poljsko, ampak samo komentira radi rusko-japonske pogodbe, s katero se je storilo konec neprestanega boja med rusko-japonski meji.

Italijansko časopisje boža Ru-

Železnice bodo potrošile 200 milijonov za popravilo

Washington, D. C. — Federalni posojevalec denarja, Jesse Jones, poroča, da bodo ameriške železnice potrošile v prihodnjih šestih mesecih \$200.000.000. Ta denar se bo porabil največ za popravila prog in nabavo novih lokomotiv in železniških vozov. V zadnjih 60 dneh so železnice naročile nove opreme za \$125.000.000. K temu bo RFC pomagal \$25.000.000. Železnice so že naročile 95.000 ton tračnic zadnji teden in za 50.000 ton gre vprašanje na trg ta teden.

Važna seja
Društvo Cerkljsko jezero št. 59 SDZ ima v četrtek 21. septembra važno sejo ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih.

30 dnevnica
Jutri ob sedmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. Louis Strauss. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k udeležbi.

Iz bolnišnice
Mrs. Dorothy Sternish, 13608 Coit Road se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Iz redna seja
Danes zvečer ob 7:30 ima Gospodinski klub Društvenega doma v Euclidu izredno sejo. Vse članice in tudi direktorji se prosi k udeležbi.

PA JE LE PRIŠLO NA NAŠE!

Saj se še spominjate, kako so naši rdeči bratci pobirali denar za španske lojaliste. Rekli so, da pobirajo za špansko demokracijo. Svarilo, da pobirajo za komuniste, ni zaleglo nič. Rekli so nam, da smo proti takemu pobiranju, ker smo proti "delavcem." Med našimi rojaki so zbrali več tisoč dolarjev poleg onega, kar je šlo za tisto slavno ambulanco. Tako se je nabralo v kratkem času po vseh Zed. državah nekaj okrog dveh milijonov dolarjev za "špansko demokracijo." No, zgodilo se je, kot smo mi že pisali lansko leto. Španska "demokracija" ni videla od tega denarja niti počenega groša. Glavni stan komunistične stranke v New Yorku je porabil skoraj ves ta denar za svojo propagando tukaj, in eden glavnih voditeljev komunistične stranke je pa celo sam pobasal okrog \$600.000. V par dneh pridejo imena na dan in vse podrobnosti, kakor poroča vladni preiskovalni odbor.

Karte so krive

Paris: — V Ville d'Aray, v bližini Pariza, je v družbi prijateljev igral karte neki ognjegasec. Bil je tako zaverovan v karte, da je čisto preslišal signal za požar. O požaru je zvedel šele zjutraj, ko se je vrnil domov in je na široko odprl oči, ko je videl, da je zgorela prav njegova hiša, v času, ko je on premetaval podobice.

ODMEVI NA BALKANU

Belgrad, Jugoslavija. — V Jugoslaviji so se zelo začudili, da je Rusija poslala svoje čete na Poljsko.

Bucharest, Rumunska. — Rumunska vlada je poslala velik del armade na mejo, ker se pričakuje, da se bosta sestali nemška in ruska armada na Poljskem v bližini romunske meje.

Sofia, Bolgarija. — Bolgarija je bila zbadana, ker je Rusija vpadla v Poljsko. Bolgarija je prijateljica Nemčije in Rusije in pričakuje, da bo zdaj dobila nazaj ozemlje, ki ga je izgubila po zadnji svetovni vojni.

Adam J. Damm mlati po nasprotnikih

Adam J. Damm, demokratiški kandidat za clevelandskega župana, je povedal nekaj grenkih takodanjenju županu Burtonu kot kandidatu O'Donnellu. Oba, je rekel Mr. Damm, imata ogromne vsote denarja, ki ga bosta potrošila v tej kampanji. O'Donnell ima baje pripravljenih \$100.000 za kampanjo, za Burtona se sicer ne ve, koliko ima, toda pred dvema letoma je stala njegova kampanja \$75.000. V istem času gre pa Damm v kampanjo brez denarja, ker ga nima in, kot pravi, ga tudi ne potrebuje.

Glavni stan demokratiškega kandidata za župana, Williama C. Dixon, naznanja, da bodo peklji vola na raznju v nedeljo 24. septembra na prostorih 6240 Turney Rd. Dixonov kampanjski manager naznanja, da sta njegovega kandidata odobrila demokratiški klub 29. in 13. varde.

Na kolesu po Ameriki
Mr. Michael Lah Jr. piše iz Glacier narodnega parka, da je prevozil na kolesu več kot 3.000 milj od Clevelanda pa do sem. Obiskal je tudi Moharjeve v Montani. Pozdravlja prav lepo vse prijatelje in znance ter pravi, da bo v kratkem poslal popis o svojem zanimivem potovanju.

Politična seja
Danes zvečer ob 7:30 se vrši seja odbora za izvolitev Ralph R. Butala councilmanom. Seja se vrši v sobi št. 3 SND, staro poslopje. Vsi člani naj se udeležijo, pa tudi prijatelji so vabljeni.

Kongresnik zahteva pogon nacistov - komunistov

Washington, D. C. — Teksški kongresnik Dies, ki je načelnik kongresnega odbora, ki preiskuje aktivnosti raznih tujih elementov v Zed. državah, je govoril potom radia in zahteval, da začne vlada nemudoma zasledovati nacistične in komunistične v tej deželi. Dies trdi, da so agenti Rusije in Nemčije že organizirali svojo armado v Zed. državah, ki se vsak čas lahko spremeni v armado za sabotažo, vohunstvo

Ali bodo naciji prosili za mir?

Britanija ne bo šla v vojno z Rusijo radi vpada v Poljsko

New York. — John Gunther, znani vojni dopisovalec, trdi, da Anglija ne bo napovedala vojne Rusiji, četudi je ta vpadla v Poljsko, ki je zaveznica Anglije. To, pravi Gunther, se je slišalo na radiu iz Londona. Mnogi so pričakovali, da bo Anglija takoj napovedala Rusiji vojno, kakor hitro je ta prestopila poljsko mejo. K temu bi bila Anglija obvezana po pogodbi, ki jo ima s Poljsko in ki pravi, da bo Anglija pomagala Poljski v vsakem slučaju, kjer bo ogrožena njena neodvisnost.

Da Anglija ne bo napovedala vojne Rusiji, je vzrok 1) ker se Poljsko ne smatra več za neodvisno državo, ker ne obstoja več, 2) da se je Rusija zvezala z Nemčijo radi tega, ker ne mara, da bi postala Nemčija premočna na vzhodu. Zato bo raje Rusija sama vzela nekaj Poljske, s čemer je Anglija popolnoma zadovoljna.

Demokratske države so v strahu radi Turčije

Paris. — Zdaj, ko je planila Rusija na Poljsko, se Anglija in Francija bojita, da je Turčija zanje izgubljena kot zaveznica. Dokler je bila Rusija nevtralna, so demokratske države upale, da bo Turčija varovala Dardanele in glavno oporišče zavezniških ladij v Sredozemskem morju. Zdaj bo pa Turčija najbrže brez moči, ker bi si sicer nakopala na glavo Rusijo.

Iz diplomatskih krogov se poroča, da pride v najkrajšem času do nove godbe med Turčijo in Rusijo. V par dneh bo odpotoval turški zunanji minister Saracoglu v Moskvo, kamor ga je povabil Stalin. Turški časopisje že naglašajo, da Turčija nima nobene spora z Nemčijo in da je za Turčijo prijateljstvo z Rusijo več vredno kot vse drugo.

Mrs. Kuhar poškodovana

Mrs. Marion Kuhar, 1123 Addison Road se je nevarno poškodovala na nogi. Prvo pomoč je dobila v Charity bolnišnici, potem so jo pa pripeljali domov, kjer bo morala nekaj tednov ostati v postelji. Stevilne prijateljice ji gotovo želijo, da bi kmalu okrevala.

Jeklarski magnat umrl

Včeraj je umrl v New Yorku Charles M. Schwab, ki je lastoval milijone v jeklarski industriji. Bil je star 77 let. Pogreb se vrši iz katedrale sv. Patrika v četrtek.

Direktorska seja

Jutri večer ob 7:30 se vrši direktorska seja Društvenega doma na Recher Ave.

Angleška bojna ladja torpedirana

Father Coughlin pozivlje za mirovno armado na pohod v Washington

Detroit, Michigan. — Father Coughlin je v nedeljskem radio govoru pozival ameriški narod, naj zbere "mirovno armado," ki bi korakala v Washington in protestirala k spremembi nevtralne postave. To armado naj bi vodili vojni veterani in druge enakorganizacije.

"Organizirajte svoje sosede, svojo družino, sočlane v družini, svoje sosesčane," je pozival Father Coughlin. "Ne samo, da zahtevate od svojega kongresnika, da glasuje za strogo nevtralnost, ampak ga pozovite, da gre on in njegova družina z vami v Washington v največji mirovni demonstraciji, ki se je še kdaj vprizorila."

Father Coughlin je poudarjal, da bo prodaja orožja in municije, četudi bo plačana v gotovini in bodo prišle tujezemski države same po robo, končno privedla Zed. države v vojno. Bati se je tudi, pravi Coughlin, da sprememljena nevtralna postava ne bo samo govorila o prodaji orožja in municije, ampak bo vsebovala še druge točke, ki bodo postavile našega predsednika za diktatorja.

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

V Springfieldu, Ill. je bila odpeljana v bolnišnico Ana Kladnik, ki se je pri padcu močno poškodovala na glavi.

V Buenos Aires je umrl 14. avgusta Andrej Lipičar, stara 40 let in doma iz Kala pri Kanalu. Zapušča družino, v starem kraju pa očeta, dva brata in tri sestre.

V Keewatinu, Minn. je umrl Charles Zevnik, star 41 let. Zapušča družino.

V Evelethu je umrl John Morvin, star 57 let. Doma je bil iz Kralca v Beli Krajini. V Ameriki je bival 37 let.

Na Chisholmu Minn. je umrl Louis Baraga, star 29 let, rojen v Ameriki.

V Pueblo, Colo. je umrla Mary Stancar, stara 53 let in doma iz Krke na Dolenjskem.

V Leadville, Colo. je umrl Martin Jamnik. Na njegov pogreb je prišla iz Pueblo sestra Frances Verbič. Dve uri po njenem odhodu je umrl njen sin Josip, ki je prišel iz stare domovine po svetovni vojni in sicer iz želimlja.

Nemške in ruske čete se toplo pozdravljajo POLJAKI REŠILI OROŽJE PRED NEMCI

AMSTERDAM. — Med evropsko diplomacijo se govori, da bo Nemčija takoj ponudila demokratskim državam premirje, ko bosta z Rusijo okupirali Poljsko. Topogledno ima baje Nemčija že pripravljene načrte. Adolf Hitler, Jožef Stalin in Benito Mussolini so se glede tega že sporazumeli. Če bodo diktatorji ponudili premirje, bodo nosili v eni roki oljčno vejico, v drugi pa krepelce. Njih načrt je nekako takle:

V kratkem bo Nemčija lahko vzela iz Poljske 70 divizij svojih čet in ji poslala na italijansko mejo. To bo dalo Mussoliniju moč za besedo. Potem bo Mussolini ponudil v imenu diktatorjev Angliji in Franciji premirje, ki bo nekaj "second hand" ultimata. Hitler bo dal s tem Mussoliniju priliko, da bo gredečo vtaknil vmes tudi nekaj svojih zahtev na zaveznike. To ponudbo za mir bo najbrže podpirala tudi Japonska, ki bo zagrozila Angliji z vpadom v angleške kolonije na Daljnem Vzhodu.

Nekateri so tudi mnenja, da bo nosil oljčno vejico Jože Stalin, ki bi rad stopil v ospredje kot posredovalec.

Nemčija bi bila zadovoljna s koridorjem in gornjo Šlezijo, ker ne mara vsega poljskega prebivalstva v svojih mejah.

LONDON, 18. sept. — Angleška bojna ladja Courageous je bila danes torpedirana od nemške podmornice in potopljena. Angleški rušilci in trgovske ladje so vzele na krov posadko. Rušilci so zagnali bombe na podmornico in sodijo, da so jo uničili. Courageous je imela 1.216 mož posadke in je služila za matično ladjo letal. Njena naloga v tej vojni je bila, da je varovala angleške trgovske ladje pred podmornicami. Poroča se, da je utonilo 500 mornarjev.

BERLIN, 18. sept. — Ruske in nemške čete so prišle skupaj pri poljskem mestu Brest-Litovsk. Čete so se pozdravljale kot stari prijatelji. Brest-Litovsk je 160 milj zapadno od ruske meje, kar so Rusi dosegli v 36 urah. Poročila zatrjujejo, da so ruske čete zavzele poljsko mesto Vilno. Združene ruske in nemške čete se bodo zdaj obrnile proti jugu, proti Varšavi, ki se še vedno upira.

PARIS, 18. sept. — Danes je poseglo v boj na zapadni fronti angleško topništvo, ki je sekundiralo francoskim baterijam v napadu na nemške postojanke. Poroča se o živahnem streljanju v sekciji ob reki Moselle. Tukaj so bili zavzeti Francozi mesto Perl, toda so se morali po dveh urah umakniti nemškemu topovskemu ognju. V mestu ni zdaj ne francoskih ne nemških čet. Sicer pa ni zaznamovati posebne živahnosti na tej fronti.

CERNAUTI, Rumunska, 18. sept. — Vsa pota in ceste, ki vodijo v Rumunijo iz Poljske so natrpane vojaštva in civilistov. Do 10.000 raznih vozil se drenja in hiti na varno v nevtrarno Rumunsko. Kdor ni mogel dobiti voza, gre peš, nesoč na hrbtu, kar je pač mogoče zvesti s seboj. Poljsko vojaštvo hiti z orožjem in municijo v Rumunsko, da ga ne zasežejo Nemci ali Rusi. Skoro vsi poljski aeroplani so že pristali na rumunski zemlji. Sodijo, da so rešili Poljaki do 500 najboljših letal pred Nemci in jih dali Rumunski. Predsednik poljske vlade, Moscicki, in njegov kabinet so na potu v rumunsko pristanišče Constanza, kjer se bodo vkrcali na ladjo in se odpeljali najbrže na Francosko, kjer bodo še nadalje ostali na čelu poljske vlade.

Lovci iz domovine

Dr. Mirko Šušteršič, ki je urednik lovskega mesečnika "Lovca," piše, da bo priobčil dve črtici našega urednika o lovu v Pennsylvaniji. Obenem pozdravlja vse slovenske ameriške lovce in pravi, da bi se prav rad znašel v tukajšnjem "čistem" zraku.

Zaroka

Mr. in Mrs. Frank Modic, 935 E. 67th St. naznanjata, da se je zaročil njun sin z gđ. Mary Le-nocinski, 937 E. 67th St. Naše čestitke!

Zvišane plače

Vodstvo Chase Brass & Copper Co. v Euclidu je povedala svojim delavcem, da bodo dobili za 10 odstotkov zvišano mezd. Družba zaposluje od 1.100 do 1.200 delavcev. White Sewing Machine Co. je pa naznanila 5% zvišanje mezde svojim 600 delavcem.

Zadušnica

Jutri ob šestih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. Josephine Pečjak. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

VODNI DAVKI ODPRAVLJENI!

Včeraj je clevelandska mestna zbornica odglasovala z 25 proti osmim glasovom, da se vseh 40% vodnih davkov opravi. Zbornica je glasovala proti priporočilu župana Burtona, da se obdrži vsaj 25%, za katere je zbornica glasovala pri zadnji seji. Pa ni pomagalo nič. Vendar stopi to v veljavo šele 17. januarja in do tedaj bodo odjemalci vode plačevali 25% in ne 40, kot doslej. To glasovanje mestne zbornice je velika klopota sedanji administraciji, kateri se očita, da ni nikdar predložila računov, kako se upravlja sistem odvodnih kanalov in koliko se faktično potrebuje denarja za to. Ta sistem se bo po 17. januarju vzdrževal iz splošnih davkov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po razpisu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carrier, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 218, Tues., Sept. 19, 1939

Da pokažemo svojo moč

Še par tednov je do primarnih volitev. Med dobrimi kandidati bomo izbrali najboljše in med najboljšimi pri glavnih volitvah izbrali cvet. Zato so tudi primarne volitve važne, čeprav se nekaterim ne zide.

Dasi smo vsi ameriški državljani, ki volimo in nam je na misli pri tem samo blagor te dežele, ki nam je dala svojo domovinsko pravico in ž njo v roke glasovnico, pa smo Slovenci prav tako sebični, kot so drugi narodi. Kot drugi gledamo na to, da smo politično močni, da smo upoštevani. Tudi druge narodnosti najraje volijo le za svoje kandidate. Po imenih vedo kdo je njih krvi in brez pomisleka volijo zanj. In zakaj bi mi delali drugače?

Čeprav smo, kot rečeno, ameriški državljani, vendar nas pa ni sram javno priznati, da smo Slovenci po rodu, po krvi. In zakaj bi nas bilo sram svoje narodnosti? Saj ne delamo ničesar, ki bi nas v očeh drugih narodov sramotilo. Čez 300,000 nas je v Zed. državah, pa je vendar naš rekord najboljši v izpolnjenosti postav. Saj se tako poredkoma sliši, da bi kak naš človek gazil postav.

Pa priden je naš narod in si je znal s svojimi rokami pridobiti premoženje, da je gospodarsko močan kot malokateri v primeri z številom.

Zato bi se morali vselej pokazati tudi pri volitvah in pokazati koliko nas je. Po številu glasov se šteje naša moč in po številu glasov se nam dele javna dela, javne službe.

Nikdar ne smemo pozabiti, da kri ni voda. Če kandidirajo naši rojaki, volimo zanje. Naj imamo svoje zastopnike v javnih uradih. Saj nam ne bodo delali sramote, vsaj dozdaj je nam niso. Ako pride naš človek v javnosti naprej, ima kredit ves narod.

V primarnih volitvah bomo skoro vsi Slovenci v Clevelandu lahko volili za tega ali onega našega rojaka. V 10. vardi je kandidat za mestnega odbornika Edvard Pucel, v 2. vardi George Travnikar, v 28. vardi Maks Traven, v 31. vardi Emil Crown. To so edini slovenski kandidati v teh vardah. Torej tukaj imajo naši rojaki lahko delo, volili bodo za svojega rojaka. Vsi ti gori omenjeni imajo vso zmogljivost zastopati svojo vardo. Brez skrbi jim lahko oddaste svoje glasove.

V ostalih vardah, kot v 23. in 32. je pa več slovenskih kandidatov. Kar se tiče zmogljivosti so, po našem mnenju, vsi sposobni za urad, v katerega kandidirajo. Nekateri morda bolj kot drugi. Sodbo, za najboljšo prepuščamo volivcem. Vsak pozna svojega kandidata in vsak naj voli za onega, ki se mu zdi najboljši. Tako je pošteno v primarnih volitvah. Vsak teh kandidatov naj prepriča volivce, da je on najboljši. Potem bomo pa videli, katerega so si državljani izbrali.

Po primarnih volitvah pa naj ne bo nobene jeze v srcih onih, ki niso bili izbrani. Naj upoštevajo voljo državljanov in se uklonijo večini brez sramu in brez jeze. Po primarnih volitvah se bomo pa pripravili za glavne volitve, ko bo izbira lažja samo med dvema kandidatoma.

Če bi šli stvari do dna

Hitler, ki se je zagnal čez svojo mejo v poljsko ozemlje, se izgovarja, da je to nemško ozemlje, vsaj kar se tiče koridorja in Gdanske. Da je to pripadalo Nemčiji pred svetovno vojno, nihče ne oporeka. Toda, če bi šli stvari do dna in malo prelistali zgodovino in če bi hoteli res pravično dati vsakemu svoje, bi od sedanjega močnega Nemčije pač malo ostalo.

Kaj bi rekel Hitler, če bi mu kdo povedal, da je bila tam, kjer stoji danes ponosna nemška prestolnica Berlin, nekdanj skromna slovanska vasica Barlin. Sedanji nemški Brandenburg je bil nekdanj slovanski Branibor, Stettin je bil Szczecin, Breslau je bil Wrocław, Leipzig je bil Lipsko, Koenigsberg je bil Krolupiec itd. itd.

To vse je bila nekdanj svobodna slovanska zemlja in ljudje na njem naši bratje severni Slovani, katere so fevdalni nemški knezi in baroni zaslužili in jim vzeli zemljo.

Torej, če bi hoteli deliti zemljo med originalne posestnike, katerih potomci še žive, bi se moral Nemec umakniti daleč nazaj in dati Poljakom velik del vzhodne Nemčije, ne pa da je šel še preko te, Poljakom ukradene zemlje, in zahteva še več.

Enako je pri južnih Slovanih, naših Slovencih, ki so tudi imeli svojo zemljo daleč v sedanji Nemčiji, notri do Švice na severozapadu in daleč na zapad v severno Italijo. Kjer je danes nemški Graz, je bila slovanska posest z vso Štajersko in Koroško. In kaj nam je ostalo danes od vsega tega? Potisnili so nas močni nemški oblastniki daleč na vzhod in jug in še tisto malo, kar smo imeli, so nam vzeli po svetovni vojni, naše najbolj zavedne brate — Primorce.

Pa kričimo po pravici, če moremo! Meč v roki močnejšega deli danes pravico in močnejšak lahko zahteva kar hoče, slabši mu pa mora dajati. Če ne da, si vzame sam. Kdaj se bo delila pravica po vesti in ne po moči?

Kaj pravite!

KAJ PRAVITE, zakaj ni bila vržena še nobena bomba ne na London, ne na Pariz in ne na Berlin? Najbrže je teh mest škoda. Ne zdi se jim pa škoda krasnih poljskih zgodovinskih mest.

Na obisku v stari domovini

Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.

NA GORENJSKO — KRANJ — SMLEDNIK — MEDVODE

Sedaj ko smo obiskali naše znanke in sorodnike po Dolenjskem smo morali posvetiti tudi nekaj našega časa ostalim prijateljem in sorodnikom na Gorenjskem. Imeli smo naročilo, od našega Jolietskega rojaka Mr. Joseph Mikulich iz Marble Street, da obiščemo njegovo mater in sestre živeče v Krajnu. Tako se odpravimo 26. avgusta, rano zjutraj proti Kranju. Ko smo se tako vozili z vlakom ter pred sabo vedno videli hribe in gore, mi pride na misel ona lepa gorenjska pesem:

V Gorenjsko oziram se skalnato stran,
 Triglava blišče se vrhovi,
 Prot' jasnemu nebu kipi velikani
 Kaj delajo, gleda sinovi,
 On videl je zgodbo Sloven-je,
 otrok

Je slišal njih petje, njih vrisk in njih jok,
 Vse je vihar razd'jal,
 Narod pa zmiral ostal,
 Gledal nad Triglavom neba obok.

Pridrla je vojska iz turških krajin,
 Tovarša nje smrt in razd'janje;
 In Triglav je videl iz jasnih višin,

Veliko nadlog, pobijanje.
 Sovražnikov štel ni junaški Sloven-je,

On hotel je smrt ali zmage le ven-č;
 Kri so prelivali.
 Turke pobijali,
 Zadnjič zadobili zmage so ven-č.

Verige so žulile nas do kosti,
 Krivice so vrat nam klonile.
 Po svetu omike že zarja blišči
 Veselo zapoje tud' vile,
 Slovenskim sinovom da v srce doni,

Da višje dolžnosti in slavnejše ni,
 Kl'or za domovine čast.
 Bago in srečno rast,
 Delati, dokler naš Triglav stoji.

Približevali smo se Kranju. Izstopili smo in pred nami se je razprostirala široka cesta, ki je pa bila ravno nasuta in polita z oljem, kar pred 11. leti ni bilo, saj se še dobro spominjam kako se je prah valil, a sedaj pa je v tem oziru nekoliko izpremembe.

Fedali smo se na pot in vprašali tu in tam kje neki stanuje ga. Povh, sestra Mr. Mikulich, v Stražici. Vsak nam je drugače povedal. Vročina je bila neznosna, sonce je pripekalo in vedno smo pričakovali, da bomo že skoro na cilju, toda vsakokrat smo se zmotili. Končno smo dobili bivšega župana in šele on nam je povedal kako pridemo do tiste hiše. Pot nas je vodila vedno dalje, preteklo je dobre pol ure, ko smo končno prišli do zaželjene hiše.

V tem kraju je zrastle nova vas, kakor en novi "sub division," radi tega je bilo tako težko stari naseljencem vedeti za vsako hišo in njene stanovalec. Potrkamo in v naše veliko veselje, dobili smo prave ljudi in bilo je konec našega iskanja. Najprej smo se predstavili in veselja je bilo vsa polna, ko smo jim povedali, da smo iz Amerike ter jim izročimo pozdrave od brata, ki je prišel v Ameriko po vojni in se tudi tukaj ustavlja in po več letih dobil sem soprogo, ki je doma iz Višnje gore in hčerko.

Tu pri Povhovi smo zvedeli, da matere ni doma, ker je šla za nekaj dni v Višnjo govor doma je bila samo najmlajša hčer, ki je šivilja in tudi že poročena. Vtis, ki smo ga dobili pri go. Povhovi je bil najlepši, ker smo takoj videli, da so ljudje zelo podjetni, delavni in varčni. Tu gradijo hišo za hišo, po delu, ko se vrne soprogo domov ob večerih in jih prodajajo eno za drugo. Težko delo je to, toda za otroke hočejo pripraviti boljše bodočnost.

Po prijazni postrežbi, sta nas

oobe sestri spremili na kolodvor, ena je šla proti Ljubljani, a druga pa se je po prisrčnem slovesu in z nebroj pozdravi za brata in družino vrnila na svoj dom.

Mi smo nadaljevali svojo pot mimo kolodvora, po cesti, ki je bila ravno v popravilu in na kateri je delalo nebroj delavcev. Ta cesta bo pravi kras za mesto Kranj. Šli smo mimo Sokolskega doma, ki je krasno poslopje in obdano z mnogimi cveticami, da izgleda kakor park. Namenjeni smo bili na pokopališče, kjer že mnogo let počiva moja botra Jožef in Jera Egartner, po domače "Lajerjevi." Tu smo našli njihov grob v katerem počiva tudi njih hčerka Tončka, katero so bili vzeli za svojo v njenih mladih letih.

Moja botra sta bila namreč teta in stric moje pokojne mame. Po njih smrti je omenjena Tončka podedovala vse njihovo premoženje. Pred 11. let je bila še živa, toda sedaj gre pa to premoženje iz rok v roke. To je krasno pokopališče, kjer počivajo moji sorodniki iz Kranja. Pokopališče je obdano od raznih cipres in drugega drevja.

Gremo nekoliko dalje in se oziramo po spomenikih, če bi mogoče uzrli grob še katerega drugega našega znanca. Ugledali smo velik spomenik in videli smo, da je postavljen na grobu našega velikega pesnika Franceta Prešerna. Na tem spomeniku so napisane sledeče besede: "Le ena se tebi je želja spopolnila, v zemlji domači ti truplo leži. Krasne besede, katere so me ganile in katere so se izpolnile pesniku Prešernu. Njegova želja je bila, biti pokopan v svojem rojstnem kraju.

Bilo je že zdavnaj čez poldne in vrtni smo se morali nazaj v mesto, da nadaljujemo svojo pot. Najprej smo se podali na kosilo in na to pa smo šli malo na izprehod in prišli smo do hiše, ki je bila nekdanj last "Lajerjevih," mojih botrov. Tu je sedaj vse tuje, nikjer nobenega znanega človeka, nikjer nikogar, ki bi vedel povedati kaj več podrobnosti o življenju in smrti zadnje preostale sorodnice Tončke. . .

Vse je preminulo. Sami sebi smo se videli tuji, čeravno je bila kraj nekoč moji materi tako drag in ljub. Tako minevajo leta in časi se spreminjajo in ljudje se predrugačijo. Vse kar je bilo nekoč nam drago in krasno, tekem let polagoma izumira in gre v pozabljivost. . .

Tu v Kranju je mnogo starih zidanih hiš, katerih debelo zidovje je vzbujalo posebno pozornost. Te hiše so staromodne. Ulice so ozke in na eni strani so zidane hiše kar skupaj v vrsti ob hribu, vrstovi pa so doli v grabnu. Zopet drugje pa vidite "štacuno pri štacuni" med katerimi se vije široka cesta v predmestje, ki je tlakovana s staro opeko.

Mesto Kranj je v resnici eno najstarejših mest Slovenije. S hriba se vidijo številne cerkvice, nato trg (market), sejmščiše in razne tovarne. Ko smo si ogledali Kranj smo si najeli voz, da nas je popeljal v Smlednik.

Vozili smo se dobro uro z vozom, stresli se kar se da, ker je pot netlakovana. Vozili smo se ves čas po gozdu ali po travnikih, le tu in tam se je videla kakšna hiša. Ugledali smo Smlednik. Najprej smo vprašali za go. Koslika moje sestrice v mladih pili smo. Imajo precej številno družino, kajti bilo je deset otrok, ki so pa sedaj že vsi odrasli. Nekateri delajo v tovarni v Kranju, starejši sin pa pomaga doma očetu pri čevljarstvu.

Imajo lepo dvonadstropno hišo, spodaj živijo sami in zgoraj pa oddajajo v najem. Ogledali smo si sobe in v eni sem ugledala sliko moje sestrice v mladih letih, bila je res najlepša dekle v tistih časih. . . a sedaj se je tako

izpremenila, kako se je postarala in zgarala. Pač pridni ljudje! Tu so nam zopet postregli in po par urah smo se morali že posloviti. Povabili so nas bili tudi na žeganje, ki se je vršilo naslednj dan, a se nismo mogli udeležiti, ker imeli smo še precej potov. Dnevi našega bivanja v domovini so nam hitro potekali.

Zopet smo se vsedli na voz in odpeljali proti Medvodam, kjer je najbližja postaja. Največja neprijetnost za prebivalce Smlednika je, ker nimajo skoro nobenih dobrih prometnih zvez, bodisi v trgovini ali za potovanje. Če želijo v Ljubljano ali kam drugam, morajo hoditi peš, ali pa si najeti voznička, če sami niso toliko premožni, da bi zmogli kaj takega.

Tu bi se jaz nikdar ne privadila, čutila bi se zpuščeno od vsega sveta, posebno mi Amerikanci, ki smo tako vajeni vedno imeti vse pri rokah. Smilili so se mi ti ljudje, ki imajo tu svoje domove, kjer po mojem mnenju ni nikakega napredka. Ker smo imeli le malo časa do vlaka, smo pri ganjali našega voznika, a ni dosti pomagalo, ker je bila slaba pot in konj tudi že utrujen.

Dospeli smo na postajo ko je bil vlak že pripravljen na odhod in imeli smo smolo, da nam je tudi pred nosom odšel proti Ljubljani. Tu mi je prišel na misel oni izrek: "Bolje eno uro prekmalu kot eno minuto prepozno." Prihodnji vlak je imel priti šele čez eno uro in pol.

Kaj storiti, podali smo se v bližnjo gostilno v Medvodah, kjer smo si naročili pive in pri grizka in nato pa smo si ogledali malo mesto Medvode in okolico. Tu so ravno gradili nov most. Na postaji se je nabiralo vedno več ljudi in končno je prišel naš zaželen vlak, ki pa je bil že prenapolnjen s turisti, ki so se vračali s planin in Bleda itd. Stati smo morali vso pot. Dobili smo na vlaku nekaj znancev in v pogovoru smo dospeli v Ljubljano prej ko smo si mislili.

Slovenska moška zveza

Gotovo si bo marsikateri mislil, da se daj ko je konvencija SMZ minila, da je s tem končano tudi naše delo in da nam ni treba več pisati in govoriti o tej novi organizaciji. Akoravno se ni nič slišalo ali pisalo od moje strani, pa vseeno organizacija lepo napreduje.

Pričakoval sem od vas drugih članov, posebno pa od delegatov minule konvencije, da bi se kdo kaj oglašil, ker pa vidim, da se nihče nič ne oglašil in da se nihče ne more spomniti nič dobrega in ne slabega, zato pa se moram jaz oglašiti.

Konvencija, ki se je vršila 5. avgusta 1939 na Holmes Ave. v Clevelandu, je bila zelo živahna in se je vseeno končala z veseljem in v splošno zadovoljstvo večine. Veseli smo se poslovi po noč po banketu, katerega nam je bila priprava podružnica št. 3. Tem potopisu, v imenu delegacije, vsem prisrčno zahvaljujem za vso gostoljubnost, ki ste nam jo izkazali.

Osebnost pa se zahvaljujem uradnikom podružnice št. 3, kakor tudi vsem članom in pa kuharicam, ki so nam postregle s tako izvrstno jedjo. Nikakor pa ne smem pozabiti se zahvaliti članu in delegatu št. 3, br. Jos. Jalorec, ki je tako pridno, vsakih 15 minut, prinašal mrzlo vodo na predsednikovo mizo, čes, da ne bi trpel žeje in v resnici je nisem. Zato se mu prav lepo zahvaljujem, ampak lahko bi mu pa tudi zameril, ker je hodil kar dva nadstropja doli po tisto vodo, ko bi si bil lahko prihranil veliko stopenj, če bi bil šel za svojim hrbtom na drugo stran, kjer je bilo piva za najmanj 500 ljudi. S tem bi mi bil veliko bolj ustregetel, pa se ni hotel zmotiti, da bi mi bil prinesel kaj boljšega.

Dokler ni minilo zborovanje sem trpel žejo po tisti tekočini za

mojim hrbtom, no pa je vseeno minilo. Nikakor ne smem pozabiti zahvaliti se v imenu vse delegacije, podružnici Slovenske ženske zveze št. 10, podružnici št. 6 SZZ za brzojavne pozdrave in čestitke konvenciji. Zahvaljujem se tajnici podružnice št. 10 SZZ, Mrs. Sušelj, za pozdrave in čestitke zbornici.

Na tej konvenciji smo ukrenili veliko koristnega in potrebnega za organizacijo. Pravila, ki jih je konvencija odobrila, so veliko zboljšana in stopijo v veljavo s 1. januarjem 1940. Zapisnik konvencije ne more vsega priobčiti v Ameriški Domovini, posebno ne pravil. V zapisniku, ki ste ga čitali v Ameriški Domovini, so samo poglavitve stvari, ker če bi se hotelo priobčiti vse, bi bilo preveč dela, če pa kateri želi kaj več pojasnila pa naj se obrne na enega ali drugega uradnika SMZ, ki vam bo radevolje pojasnil pravila te organizacije.

Slovenska moška zveza ima sedaj 7 podružnic, ki zelo dobro napredujejo. Torej kje bo sedaj prihodnja podružnica — prihodnja številka? Ustanovite si novo podružnico, ali pa pristopite v eno ali drugo podružnico in lahko boste ponosni, da boste član Slovenske moške zveze.

Torej vsi na delo za večjo in močnejšo, nepristransko organizacijo. Plačuje se samo 25c mesečno in s tem ste upravičeni do \$100.00 za pogrebne stroške.

Končno se zahvaljujem listu Ameriška Domovina, za vso naklonjenost, ki nam jo izkazuje in s 1. januarjem 1940 bo tudi naš uradni list. Še enkrat se zahvaljujem vsem glavnim uradnikom in delegatom ter članom SMZ. Bodite prisrčno pozdravljeni. Živeli!

Fred Udovich, gl. preds.

183 — 22nd St. N. W.

Barborton, Ohio.

Moja platforma

Cleveland, O — Sledeče so moje glavne točke, ki jih bom izvel, če bom izvoljen v mestno zbornico iz 23. varde:

1. V vardi bom postavil councilmanski urad, kjer bodo ljudje lahko vsak čas predložili svoje zahteve in pritožbe.
2. Postavil bom svetovalni komitej, ki bo sestojal iz moških in žensk v tej naselbini.
3. Stalno bom poročal o mojem delu v mestni zbornici.
4. Vneto se bom boril in bom z vso vneto nasprotoval vsakemu predlogu, ki ne bo v korist narodu v splošnem.
5. Boril se bom za varčno gospodarstvo v mestnem poslovanju.
6. Boril se bom za nižje cene plinu, elektriki in vodi. Nasprotoval bom vsakemu zapravljanju denarja, ki ga za služi mestna elektrarna; ta denar naj se porabi samo za vzdrževanje iste. Boril se bom za odpravo vodnega davka. Zastopal bom pravične zahteve ljudstva pri polnični železnici.
7. Podpiral bom načela, ki so v korist delavstvu ter varoval njih ustavne pravice.
8. Skušal bom preskrbeti dovolj igrišč za otroke, da se držijo otroke s cest, proč od nevarnosti in da dobe dovolj proste zabave.
9. Ceste v vardi morajo biti popravljene in obdržane v dobrem stanju.
10. Zahteval bom, da se odpadki in smeti redno pobirajo skozi vse leto.
11. V mestni zbornici bom aktiven, da bo varda ponosna na svojega zastopnika.

Ako bom izvoljen, se zavzemam svojim volivcem, da bom skušal izpolniti vse gornje obljube, da bom deloval v mestni zbornici nesebično in samo v korist varde ter vsega mesta Clevelanda.

Ralph R. Butala, kandidat za councilmana 23. varde.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

Ven z diktatorstvom!

Cleveland, Ohio. — Že dlje časa se vrši v okrajni demokratski stranki boj za voditeljstvo. Tekma za prvenstvo je med Ray T. Millerjem, bivšim županom in W. B. Gongwerjem. Ta, zadnji, je trn demokratom v okraju Cuyahoga že od časa, ko je izvolila demokratska stranka župana v Clevelandu, leta 1931.

Doslednost je velika čednost in W. B. Gongwer je bil dosleden samo napram sebi in svojim pristašem. Napram pravi demokratom, katerih število znaša samo v Clevelandu nad 100,000, se je pa izkazal nedoslednega.

Še predno sem bil dovolj star, da bi volil, kakih štirinajst let nazaj, sem se udeleževal sej, katerim je predsedoval Gongwer. Pri vseh teh sejah je pridigal "zvestobo." Kako more kdo pridigovati zvestobo, če se tega sam ne drži? Ali je bil Mr. Gongwer zvest 100,000 demokratom v mestu Clevelandu? Ne! Ker če bi bil lojalni, bi se bil že davno odpovedal vodstvu centralnega odbora, ker njegove vrste vodstvo in diktatorstvo je porazno za demokracijo in rodi samo koristolovstvo in zlo.

Njegovo delovanje v nekaj zadnjih kampanjah je storilo več slabega demokratski stvari, kot katerakoli druga stvar. Njegov trmasti boj z Martin L. Sweeneyem leta 1935 je povzročil poraz župana Ray T. Millerja. Njegova zveza s katerimkoli županskim kandidatom od tega časa naprej, je povzročila poraz, ker noben lokalnih časopisov ne bo podpiral kandidata, ki je v zvezi z Gongwerjem.

Zato pa kličem pravi demokratom, da se združijo in izvolijo v urade može, ki bodo porazili gongwerizem ter podpirali Ray T. Millerja, ki se je še vedno izkazal, kot okrajni državni pravdnik in kot župan, kot pošten in odločen.

Če bom v tej svoji kampanji uspešen, obljubujem svojim volivcem, da ne bom trkal na nobena vrata, za katerimi je Burr Gongwer in se bom potrudil, da se ga bo demokratska stranka iznebila.

Edward J. Kovačič, kandidat za councilmana 23. varde.

IZ DOMOVINE

— Nevaren požar v Spodnjih Dupljah. Nedavno noč sta zgoreli v Sp. Dupljah gospodarsko poslopje in hiša malega posestnika in sodarja Bajžlja Tineta. V nevarnosti je bila vsa vas, ker je nesel veter žareče ogorke vse povsod. K sreči je nekoliko deževalo in gasilci so kmalu prihiteli na pomoč od vseh strani. Kako je ogenj nastal, ni dognano. Živino so rešili.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

— Zdravniška preiskava je zapovedana za vse, ki prodajajo ali izdelujejo živila, in to vsako leto. Kdor bi tega ne hotel, mu po zakonu grozi kaznen. Zato se morajo tudi letos vsi prodajalci in izdelovalci živil kakor tudi njih vajenci in pomočniki do 1. septembra javiti občinskemu zdravniku zaradi pregleda. Izkaznice za to dobijo na občini po 3 din.

Za čast in poštenje

(ROMAN)

Maurice in abe Midon sta spoznala korporala Bavoisa in se ustavila.

Toda korporal nekako ošabno koraka mimo obeh, kot bi ju sploh ne videl, a vendar je naglici zašepče besede:

"Videl sem Chanlouineau. Pogum; objubil je, da bo rešil gospoda Escrovala!"

Sedemindvajseto poglavje

V trdnjavi Montaignac, v okvirju utrdb druge vrste, je stalo staro poslopje, ki je bilo poznano pod imenom kapela.

Prvotno je bila posvečena in namenjena za molitev, toda ob času, ko se vrši naša zgodba, je niso več rabili. Bila je tako vlažna, da niti orožja niso mogli imeti v njej spravljenega, kajti puške in topovi bi tam prej zarjavili kot na odprtem.

Ta prostor je izbral vojvoda Sairmeuse za eno od markizom, in tu se je zbrala izredna vojaška komisija.

Ko sta vstopila v ta neprijazen prostor, sta Maurice in abe Midon čutila nekaj pošastnega, kot bi jima zastalo srce. Za trenutek sta bila kot ohromela.

Toda komisija še ni začela s svojim delom; imela sta do-

volj časa, da sta opazovala zidovje in predpriprave.

Že dejstvo, da je vojaška komisija izbrala ta prostor za svoje poslovanje je pričalo, da namerava biti v kratkem gotova s svojim delom, kajti gošpodje komisariji se v teh zatohlih prostorih gotovo ne bodo dolgo mudili.

V prostorih so se nahajale tri mize, katere so prinesli tja iz vojašnice. Pokrite so bile s konjskimi koci. Nekaj nepobarvanih lesenih stolov je čakalo sodnike. V sredini je bil malo boljši stol, namenjen za predsednika. Vojvoda ga je sam poslal v kapelo.

Za jetnike je bilo pripravljenih več lesenih klopi.

Močne vrvi so delile kapelo v dva dela. Sodniki so se hoteli zavarovati pred javnostjo.

Toda bilo je nepotrebno!

Župnik in Maurice sta bila mnenja, da bo naval množice tak, da bosta le s težavo dospela v notranjost, toda ko sta dospela tja, ni bilo skoro nikogar v kapeli.

V prostoru je bilo komaj kakih dvajset ljudi. Ob senci zidovja je stalo kakih dvanajst mož, žalostnih obrazov in s stisnjenimi ustnicami. Bili so to vojaški častniki v pokoju, ki so dobivali polovično plačo. Trije moški, črno oblečeni, so se tiho posvetovali pri vratih. V drugem kotu je stalo nekaj kmetic, ki so si s predpasniki brisale obraze. Njih jok je bilo edino znamenje življenja v teh mračnih prostorih. Bilo so matere, žene ali ljubice obtožencev.

Ura je odbila devet. Začulo se je bobnanje, od katerega so se tresle šipe v oknih. Zunaj

zadoni glasno povelje: "Orožje v roke!" V kapelo stopi vojaška komisija, kateri je sledil markiz Courtorneau in več civilnih uradnikov.

Vojvoda je bil v polni uniformi, rdeč v obraz in še bolj ošabnega nastopa kot običajno.

"Zasedanje je otvorjeno," razglasi vojvoda, ki je predsedoval.

Potem pa še reče s precej surovim glasom:

"Pripeljite lopove!" Ni imel toliko dostojnosti, da bi rekel "obtožence."

In prihajali so eden za drugim, dvajset po številu. Zasedli so svoja mesta na klopih v bližini sodniške tribune.

Chanlouineau je držal glavo kvišku in se mirno obnašal.

Tudi baron Escroval je bil miren in resen, toda ne miren na način kot v onih dnevih, ko so ga klicali k cesarskim posvetovanjem o važnih zadevah.

Oba sta zagledala Mauricea, ki je bil tako propaden, da se je moral opirati na duhovnika. Toda dočim je oče pozdravil svojega sina z lahnim namigom glave, se je pa Chanlouineau delal kot bi hotel reči:

"Imejte zaupanje v mene — ne bojte se ničesar!"

Iz obnašanja drugih jetnikov je bilo videti, da so bolj začuden kot prestrašeni. Mogoče se niso zavedali nevarnosti, v katero so zašli.

Ko so se jetniki posedli po stolih je dobil besedo glavni odvetnik vojaške komisije.

Prosekutor je na kratko povedal nekaj faktov, slavil je vladu in končal z zahtevo, da se mora vse obtožence kaznovati s smrtjo.

Ko je nehal govoriti, je vojvoda vstal in se obrnil proti prvemu obtožencu, katerega je nadržal:

"Vstanite!"

Ujetnik vstane.

"Vaše ime in starost?"

"Eugene Chanlouineau, devetindvajset let star, po poklicu kmet."

"In lastnik narodne zemlje?"

"Lastnik zemlje, ki je bila plačana z dobrim denarjem in ki je postala rodovitna radi mojega dela. Zemlja je pošteno moja."

Toda vojvoda nikakor ni hotel trčati časa.

"Vi ste se udeležili punta, kaj ne?" je nadaljeval.

"Da."

"Prav imate, ker ne tajite, kajti poklicane bodo tudi priče, ki bodo to z gotovostjo dokazale."

V sobo stopi pet grenadirjev. Bili so oni vojaki ... katere je drževal Chanlouineau, ko so župnik, Maurice in Marie-Anne stopali v kočijo.

Vojaki so izjavili pod prisego, da jim je obtoženec znan; da eden izmed njih je celo izjavil, da je Chanlouineau jako zastaven fant in ima nenavadno moč.

Chanlouineau se je pa bal; kaj če vojaki izdajo tajnost in začnejo govoriti o kočiji. Odleglo mu je, ker niso o tem dogodku nič omenili.

"Dovolj je," reče zdajci vojvoda.

"In ko se obrne proti obtožencu še pristavi:

"Zakaj ste začeli s puntom?"

"Mislimi smo, da se bomo oprostili vlade, katero so nam vsilili tujezemci, da se bomo oprostili nesramnih plemenitšev in obdržali zemljo, ki je po vsej pravici naša."

"Dovolj! Vi ste bili eden voditeljev revolte?"

"Eden voditeljev — da."

"In kdo so ostali?"

Lahen nasmehljaj se pojavi na ustnicah kmeta, ko odvrne:

"Ostali so bili gospod Lacheneur, njegov sin Jean in markiz Sairmeuse, vaš sin."

Vojvoda skoči s stola kot bi bil zadet od pika strupene kače.

"Lopov!" vzklikne. "Lažnji-

vec, razbojnik!"

Vojvoda zgrabi za težki črninik, ki je stal na koncu mize. Zdelo se je, kot bi ga obtožencu hotel zagnati v glavo.

Toda Chanlouineau stoji popolnoma mirno pred njim, da si je v dvorani zavladelo nepopisano razburjenje.

"Vpraševali ste me," reče, "in jaz sem odgovarjal. Lahko mi zamašite usta, ako vam moji o govori ne ugajajo. Ako bi jaz imel priče za sebe kot jih imam proti sebi, tedaj bi takoj dokazal resnico mojih besed. Sicer pa vam vsi ti navzoči ujetniki lahko povedo, da sem govoril resnico. Kaj ne, da je tako, mojže?"

Vsi navzoči so molče prikimali z glavami.

"Markiz Sairmeuse je v resnici naš pravi vodja," nadaljuje drzni kmet. "Boril se je tako strastno, da je dobil udarce s sabljo, baš ko je stal ob moji strani."

Obraz vojvode je bil skoro moder, kot človek, ki ga zadene božjast; v divji togoti skoro ni mogel več govoriti.

"Lažeš, lopov, lažeš!" sopiha vojvoda.

"Pošljite po markiza," reče Chanlouineau popolnoma mirno. "Prepričali se boste, da je v resnici ranjen."

Vojvoda je bil v silni zadregi. K sreči mu je zdajci prišel na pomoč eden navzočih sodnikov.

"Upam, gospod, da ne boste dali temu uporniku zadostjenja, ki ga želi. Komisija je nasprotna njegovi zahtevi."

Chanlouineau se glasno zasmije.

"Naravno," vzklikne. "Jutri mi odsekate glavo, nakar ne bo nikogar, ki bi dokazal, kar sem trdil. Toda k sreči imam drug dokaz — stvaren in neporušljiv dokaz — katerega ne morete nikdar uničiti, in ki bo govoril, ko se bo moje truplo nahajalo šest čevljev pod zemljo."

"Kakšen dokaz imate?" zahteva neki drugi sodnik, na katerega se je vojvoda proseče ozrl.

Jetnik pa zmaje z glavo.

"Ta dokaz vam dam, ako mi nudite moje življenje v zamenjavo," reče. "Dokaz se nahaja sedaj v rokah zaupne osebe, ki dobro ve, kako silne veljave je. Dokaz bo poslan na samega kralja, ako bo potrebno. Mi bi radi razumeli kakšno ulogo je igral markiz Sairmeuse v tem puntu — ali je bil v resnici naš, ali pa je bil samo hujskač."

Vsaka druga sodnija bi se vedela takoj zahtevala, da se pripelje markiza v dvorano, da sodnija na ta način reši svojo čast.

Toda vojaška komisija je smatrala tako zahtevo za nekaj poniževalnega.

Ti moške v sijajnih uniformah niso bili sodniki, ki morajo skrbeti, da se zadosti postavi, ki je bila sicer kruta, toda bila je postava. To so bili le orodje, katero je rabil nasilnik, da izjavi geslo: gorje premaganim!

Predsednik komisije, plemeniti Sairmeuse vojvoda ne bi

pod nobenim pogojem privolil, da se zaslisi njegov sin. In ostali sodniki so se strinjali z njim.

Ali je Chanlouineau to že naprej vedel? Mogoče. Toda zakaj je grozil s tako silnim udarcem?

Tribunal je po kratkem posvetovanju sklenil, da ne pri-pusti tega pričevanja, ki je tako silno razburilo navzoče in celo Mauricea in župnika Midona osupnilo.

Preiskava in zasliševanje se je nadaljevalo z največjo grenkobo.

"Namesto da bi govorili o namišljenih voditeljih," nadaljuje vojvoda, "bi raje govorili o pravem voditelju te re-

volte, ne o Lacheneurju, pač pa o neki osebi, ki sedi tam na drugi klopi — o starejšem Escrovalu."

"Gospodu baronu Escrovalu o vsej zaroti ni bilo ničesar znanega. Prisegam pri vsem, kar mi je sveto—"

"Jezik za zobmi!" ga preki-pa o neki osebi, ki sedi tam na drugi klopi — o starejšem Escrovalu."

(Dalje prihodnjič.)
PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

SLUŽBA OSKRBNIKA

za Slovenski narodni dom na 80. cesti se odda. Prosilec mora biti dobro poznan v naselbini. Prošnje naj bodo poslane najkasneje do 22. septembra direktno na tajnika S. N. Doma, Louis Zupan, 7807 Union Ave.

RECITE MI:
MOŽ ZA VAŠE
POHIŠTVO

Steve Trebec Jr.

POHIŠTVO IN POSTELJNINA

PREPROGE, KARPETI in PEČI

na lahka mesečna odplačila vas stane manj

KUPITE DIREKTNO OD

STEVE TREBEC JR.

FURNITURE MART INC.

15428 Waterloo Rd.

v Collinwoodu, nasproti S. D. D.

ODPRTO VSAK DAN OD 9. DO 6.

Odprto zvečer v ponedeljek, četrtek in soboto do 9.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovcev, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

Pšica kaže Hitlerja, ki govori nemškemu parlamentu, ki ga burno pozdravlja.

Oblok Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

MAR-KET COAL CO.

1261 Marquette RD. ENCLICOTT 1588
FIN. PREMOM!
Točna postrežba!
Frank J. Climperman
A. M. Klemencic, Sec'y

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporni organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSUJE ŽE 46. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5.000.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev. Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$7.000.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!" Če se hoče zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddetek je zelo nizek, samo 16c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, daš zavarovalnina s vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNISKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asementov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobi vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate podpirne organizacije, potrdi se in pristopi takoj!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.